

HỘI NGHỊ THƯỜNG NIÊN LẦN THỨ 20 LIÊN HỢP THƯ VIỆN VIỆT NAM VỀ NGUỒN TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Ngày 11/8/2023, tại Tp. Đà Nẵng đã diễn ra Hội nghị lần thứ 20 Liên hợp Thư viện Việt Nam về nguồn tin KH&CN. Tham dự Hội nghị có ông Lê Xuân Định - Bí thư Đảng ủy, Thứ trưởng Bộ KH&CN; ông Trần Đắc Hiến - Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia và gần 150 đại biểu là cán bộ lãnh đạo, các nhà quản lý đến từ viện nghiên cứu, các trường đại học, sở KH&CN,...

Phát biểu tại Hội nghị, ông Trần Đắc Hiến- Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia cho biết, trong những năm qua hoạt động thông tin KH&CN nói chung, hoạt động của Liên hợp Thư viện nói riêng đã có nhiều đóng góp tích cực, trực tiếp giúp nâng cao chất lượng hoạt động nghiên cứu trong nước. Liên hợp Thư viện đã giúp gia tăng về cả số lượng và chất lượng các công bố khoa học cả trong nước và quốc tế. Bên cạnh những kết quả tích cực, Liên hợp Thư viện còn tồn tại một số khó khăn và hạn chế, đặc biệt về nguồn lực tài chính đầu tư cho hạ tầng kỹ thuật, bổ sung tài liệu phát triển thư viện số. Hoạt động liên thông thư viện, phát triển thư viện điện tử, chia sẻ dữ liệu số và tài nguyên thông tin giữa các đơn vị thành viên còn manh mún, chưa hiệu quả. Với tư cách là cơ quan chủ trì, điều phối Liên hợp Thư viện, ông đưa ra một số vấn đề chính cần trao đổi tại Hội nghị, cụ thể là: việc phát triển quy mô của Liên hợp Thư viện; cơ chế hợp tác liên thông, chia sẻ giữa các đơn vị thành viên của Liên hợp Thư viện; vấn đề khai thác sử dụng cơ sở dữ liệu ScienceDirect,... Ông cũng cam kết, Cục Thông tin luôn là đơn vị tiên phong trong Liên hợp và mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm, chỉ đạo của Bộ KH&CN, cùng sự đồng hành, hợp tác tích cực của các đơn vị thành viên để duy trì, phát triển Liên hợp Thư viện bền vững, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả nghiên cứu KH&CN, giáo dục đào tạo và đổi mới sáng tạo.

Hội nghị cũng được nghe ông Đào Mạnh Thắng- Phó Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia trình bày báo cáo Tổng kết hoạt động của Liên hợp Thư viện giai đoạn 2022-2023 và phương hướng hợp tác phát triển nguồn tin KH&CN năm 2023-2024. Ông Thắng cho biết, trong năm qua, Liên hợp thư viện đã đạt được nhiều kết quả nổi bật, như: phối hợp bổ sung cơ sở dữ liệu, tuyên truyền quảng bá và tập huấn khai thác nguồn tin; bước đầu triển khai việc phát triển Nền tảng dữ liệu khoa học mở (openscience.vn) và Nền tảng phân tích thông tin công nghệ V-Compas. Ông cũng nhấn mạnh, một số nhiệm vụ cần có sự hợp tác chặt chẽ hơn nữa của các đơn vị thành viên để triển khai thực hiện trong thời gian tới, đó là: xây dựng nền tảng tích hợp mục lục trực tuyến OPAC, liên kết các nguồn tin của Liên hợp Thư viện,....

Phát biểu chỉ đạo Hội nghị, ông Lê Xuân Định, Thứ trưởng Bộ KH&CN ghi nhận những đóng góp của Liên hợp Thư viện Việt Nam về nguồn tin KH&CN đối với hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, giáo dục đào tạo và đổi mới sáng tạo tại Việt Nam. Thứ trưởng đánh giá cao phương thức làm việc văn minh, hiệu quả cao của Liên hợp Thư viện trên nền tảng chuyển đổi số đã góp phần quan trọng vào việc triển khai Luật KH&CN, Luật Thư viện, Đề án 1285 về phát triển nguồn tin KH&CN, Chương trình chuyển đổi số quốc gia,... Ông cho biết, trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, hoạt động nghiên cứu, phát triển và đổi mới sáng tạo sẽ có nhiều yêu cầu mới đặt ra đối với các tổ chức cung cấp dịch vụ thông tin KH&CN. Những xu hướng mới này càng khẳng định vai trò quan trọng của Liên hợp Thư viện trong việc liên kết, thúc đẩy các sáng kiến chung về chuyển đổi số, nhưng cũng đặt ra những thách thức đòi hỏi Liên hợp phải chuyển đổi mạnh mẽ để tạo ra những động lực mới cho sự phát triển. Thứ trưởng cũng đề ra bốn nhiệm vụ Liên hợp Thư viện cần tập trung trong thời gian tới, cụ thể là:

- Đẩy mạnh phối hợp bổ sung các CSDL quốc tế cho các đơn vị thành viên trên cơ sở tăng cường sự tham gia đóng góp của các đơn vị thành viên, giảm sự phụ thuộc và cơ quan bảo trợ (Bộ KH&CN). Gia tăng tỷ lệ về lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn trong cán cân bổ sung tài liệu của Liên hợp Thư viện và Cục Thông tin KH&CN quốc gia.

- Phổ biến và đưa vào sử dụng rộng rãi các nền tảng Openscience.vn và V-Compas tại các đơn vị thành viên Liên hợp Thư viện và kêu gọi sự tham gia đóng góp của các đơn vị vào hai nền tảng này. Đồng thời tập trung thực hiện đề án Xây dựng cổng truy cập mở có giá trị, đưa vào nhiệm vụ ưu tiên cần thực hiện.

- Nhanh chóng triển khai xây dựng mục lục tích hợp OPAC và trang web liên kết các nguồn tin sẵn có của Liên hợp Thư viện. Nghiên cứu phương án giao cho một đơn vị thích hợp thực hiện nhiệm vụ này.

- Nghiên cứu ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại để xây dựng hệ sinh thái hỗ trợ hoạt động nghiên cứu, phát triển và đổi mới sáng tạo, trong đó bao gồm các dịch vụ tích hợp trợ giúp cho các nhà nghiên cứu trong toàn bộ chu trình nghiên cứu từ khâu hình thành ý tưởng cho tới khi công bố kết quả nghiên cứu và quảng bá hậu công bố. Nhiệm vụ Liên hợp Thư viện là trở thành đơn vị tham mưu cho các viện, trường, các nhà nghiên cứu xác định được các tạp chí có giá trị để lựa chọn đăng bài. Đây cũng là vai trò mới mà ngành TT-TV cần triển khai.

Tại Hội nghị, các đại biểu đã thảo luận về định hướng hợp tác giữa các thành viên Liên hợp Thư viện trong bối cảnh chuyển đổi số, các ý kiến và báo cáo tham luận đều đánh giá cao vai trò của Liên hợp thư viện, đồng thời cũng cam kết thực hiện nghĩa vụ của các thành viên nòng cốt, như: đóng góp kinh phí mua chung CSDL ProQuest Central, chia sẻ nguồn tin KH&CN nội sinh, tích cực tham gia vào hệ thống OpenScience và quá trình tạo lập mục lục liên hợp dùng chung của Liên hợp thư viện.

Hội nghị của Liên hợp Thư viện Việt Nam về nguồn tin KH&CN được tổ chức định kỳ hằng năm, là dịp để các thành viên, quan sát viên tổng kết, đánh giá hoạt động năm vừa qua, thảo luận định hướng trong năm tới và tăng cường giao lưu, học hỏi về chuyên môn trong lĩnh vực TT-TV.

ĐTC